

WWW.UNILIB.RS

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ЗВАНИЧНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

ГОД. XIV.

НЕДЕЉА 21. АПРИЛА 1896.

БРОЈ 17.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПАРА ДИНАРСКИХ ОД ВРСТЕ

Цена:

За Србију на годину	6 ДИНАРА
на пола године	3 "
За стране земље на годину	9 "

ПРЕТПЛАТУ ВАЂА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ. — НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

СТЕЧАЈ

Општина београдска, у намери да за калдрмисање својих улица и тротоара, дође до што бољег материјала каменог, који за ту цел мисли употребити, позива овим сопственике домаћих камених мајдана, који из истих ваде пешчар или гранит или трахит, да општини београдској до 30. Априла о. г. поднесу написмено своје изјашњење о томе: да пристају, да општина о њиховом трошку изашање стручну комисију на лице места да мајдане прегледа, као и да из истих изузме потребне мустре камења, које би дотични сопственици општини за дужи низ година, који би се имао уговором утврдити, лиферовали, и које би се мустре о њиховом трошку имале испитати на којој од европских признатих станица за испитивање материјала.

Тако се исто има подразумевати, да транспорт прибраних мустрои до Београда, као и њихово дотеривање у коцке прописаних димензија пада на терет сопственика мајдана.

Ова израда коцака вршиће се у Београду под надзором општинских органа.

Сем тога напомиње се, да ће се само оне понуде узети у обзир и поступак, са којима дотични понуђач положи општини уједно и суму од 500 динара, из које ће се сви трошкови подмирити и рачунима образложити.

Од суда општине београдске, 12. априла 1896. год. у Београду АБр. 2875.

РАД ОПШТИНСКОГ ОДБОРА

РЕДОВНИ САСТАНАК
28. Марта 1896. год.

Председавао председник г. Михаило М. Богичевић, присуствовао члан суда г. Мих. П. Живаинов, од одборника били г.г. Др. Н. Х. Николић, С. Ђ. Јорговић, Стеван П. Поповић, Дамњан Стојковић, Дим. Довијанић, Драг. Стаменковић, Ђорђе Дмитријевић, М. Штрбаћ, Спасоје Илић, Ђ. Николајевић Хаџи, Сава М. Цевајровић, Благоје Милошевић, Сава Ковачевић, Н. Спасић, Свет. Н. Швабић, Дим. Гавриловић, Дим. Милојевић, Н. Антоновић, М. Милашиновић, Влад. М. Ђорђевић, Др. Војислав М. Суботић, Мих. Павловић, Голуб С. Јанић, Љуб. М. Марковић, Јарослав Веауха.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 21. Марта 1896. год. и примљен је без измене.

II

По прочитању акта управе вар. Београда и њених одељака АБр. 2277, 2290, 2291, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је изјавио,

да су му непознати: Љубица ж. Велимира Вуковића сарача олд., Даница ж. Михаила Стојановића зидара, Станоје Живковић, Благоје Благојевић, Драгољуб Благојевић шегрти, Љубомир Недељковић олд.; да је Милан Лукић бакалин доброг владања и средњег имовног стања.

III

Управник грађев. одељења г. Вел. Антић саопштава, да би требало обуставити од извршења решење одборско, од 21. Марта 1896. којим је одбијена лицитација за калдрмисање Чарапићеве, Краљевог трга и Узун-Миркове улице и да би требало ту лицитацију као повољну одобрити, а не да се по нова лицитација држи.

Одбор је решио, да се у свему изврши решење одборско од 21. Марта о. г. односно калдрмисања ових улица.

IV

Председник износи одбору на одобрење предлог грађевинског одељења, да се решење

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ
СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЉИНУ
од 1459 — 1814. год.
ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА
У ДВА ДЕЛА
НАПИСАЛИ
Р. АГАТОНОВИЋ И П. М. СПАСИЋ.
(Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видовданском наградом општ. Београдске).

(наставак)

На 58 500 Срба стајало је под оружјем са 3 000 коњаника и 75 топова. Од ове војске 35 100 ратовало је с Русима у друштву, остаток бранио је јужну и западну границу; а у *Тополи* Кара-Ђорђе стајао је у резерви.

По преласку Руса под *Чукатом*, Срби у савезу с њима освоје Неготин Паланку и опседну Кладово, па га после дуже опсаде освоје. На тој страни било је више сукоба међу Србима и Турцима. У битци, коју је Хуршид-паша идући од Ниша имао 13 јула са Србима, код *Сврлига* Срби буду разбијени изгубивши 1 500 људи, разбијени Срби повуку се Алексинцу а Хуршид се врати Нишу одакле је после на-

валио на *Крушевцац*. У августу био је на тој страни код *Права* важнији сукоб у коме Срби потисну Турке, побивши им више од 450 људи.

Ну док се овако успешно ратовало у Крајини на Морави ја успео Хуршид-паша да сузбије Србе. Овај паша у место да наваљује на Делиград он од својих 30 000 људи одвоји један део да оцесдне *Делиград*, а са осталом војском упути се на *Крушевцац*, заузме га и опљени, па се на *Јасици* утврди, одакле предузме пљачкања у великом размеру. То зададе велики страх свој околини. Оно мало војске развије се да спасава своје домове — изгледаше, као да се понављају тешки дани 1809. год. У том часу излази му на сусрет Кара-Ђорђе са 12 000 људи и заште од Добрнца — који ратоваше с Русима у Крајини — што хитније помоћи. Цукатив му пошаље 3 000⁽¹⁾ Руса са Хајдук-Вељком, они у путу освоје *Бану* од Турака и похите Кара-Ђорђу. Испод *Сталаћа* пређу Мораву и улогоре се на *варваринском*

(1) Мишковић Ј. узима да је у битци на Варваринском пољу било Срба 4 000 војника и 4—6 топова а Руса под Орурком 2 000 војника и 4—7 топова (Гласник XLVIII, 170).

пољу. Дотле се Кара-Ђорђе успешно тукао с Турцима али најзад крајем августа почне одступати Варварину, где се удружи с Русима и утврди се у шанчевима, који су ту још раније Срби подигли. На пространом пољу варваринском Хуршид говораше Турцима: „Све се тужите на Србе, да се не можете с њима нигде у пољу да десите. Ето вам поља, ето вам Срба! Де се сада покажите да ли сте вредни да једете царски хлеб.“ Септембра 6. Турци одпочну бој, Срби их пусте близу шанчева па онда проспу смртоносну ватру. „Како су Турци на добром дохвату били, ни један метак није отишао на празно. Турци нападају на све стране као леса. Сад се да знак коњици, те јурне на онако прорешетане, у неред проведене и забуњене Турке. Отпор је био никакав, и све окрену леђа и што је год који могао, поче сваки на своју руку да бега.“⁽¹⁾ Ту изгубе 14 застава. У овој борби су се највише одликовали Х.-Вељко, Курсула, Главаш и други. Хуршид-паша увидев да савезнике не може победити, побојавши се за одступницу, као и од нове помоћи руске — за

(1) Гласник срп. уч. др. књ. KLVIII, 5тр. 271.

одборско од 6. Септ. 1895. год. ГБр. 1554 изврши и да се калдрмише коцкастим каменом улица око Саборне цркве.

Одбор је после поименичног гласања са 17 гласова против 6. (2 нису гласали) решио, да се решење одборско од 6. Септ. 1895. год. ГБр. 1554 за сада због краткоће времена задржи од извршења и да се улица Дубровачка и Богојављенска око саборне цркве привремено калдрмише старим каменом, са додатком потребног новог материјала (да се калдрма на томе месту претресе).

V

На предлог грађевинског одељења суда општинског, одбор је решио,

да се по поднетим предрачунима и плановима држе лицитације за калдрмисање, односно претресање калдрме у улицама: Савамалској, поп-Лукиној, Старог телеграфа, Лимској са тротоаром, писарској, фрушкогорској, Владиновој, орловској, тежачкој, Ибарској, Мостарској, Доњој и Горњој Јовановој, Јеврејској и Солунској; за грађење тротоара у Кастриотовој улици (за сваку врсту камена) и за грађење шеталишта у Кнез Милошевој улици од споменичке улице до Краљ Миланове.

VI

Одборник г. Настас Антоновић замера, што многи одборници избегавају да дођу у седницу одборску кад је на дневном реду за решавање какав важан општински предмет.

Одбор је увиђајући и сам ову околност препоручио,

председнику да озбиљно опомене сву господу одборнике, да уредно долазе у одборске седнице, нарочито кад су у питању важни општински послови.

VII

Председник саопштава одбору, да је енглеска фирма Хучингзон и комп. из Лондона поднела понуду за остварење општинског зајма од десет милиона динара и да је ту понуду проучавала одборска комисија за зајам и радове.

По прочитању те понуде одбор је у споразуму са комисијом одборском једногласно решио,

да се умоле господа Вукашин Ј. Петровић и Др. М. В. Вујић министри у пензији, Бранко Бошковић директор народне Банке и Аврам Озеровић трговац, да као стручњаци проуче са одборском комисијом поднету понуду за зајам и поднесу одбору своје мишљење на решење.

ВАНРЕДНА СЕДНИЦА
29. Марта 1896. год.

Председавао председник г. Михаило М. Богђевић, присуствовали чланови суда г.г. Мих. П. Живадиновић и Јов. Антонијевић, од одборника били: г.г. Др. Н. Х. Николић, Михаило Михаиловић, М. Штрбић, Никола Бошковић, Сава Ковачевић, Драг. Стаменковић, И. Кошлић, Голуб С. Јанић, Спасоје Илић, Дамњан Стојковић, Сава Цевајровић, Благоје Милошевић, Љуб. Марковић, Дим. Довијанић, Стев. П. Поповић, Ђорђе Димитријевић, Влад. М. Ђорђевић, Тих. Ј. Марковић, Н. Спасић, Миленко Марковић, Др. Војислав М. Суботић, Коста Петровић, М. Милашиновић, Мих. Павловић, Јарослав Безуха, Свет. Н. Швабић, Дим. Довијанић, Н. Антоновић Мил. Ж. Маринковић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 28. Марта 1896. год. и одлуци КНБр. 186 учињена је допуна,

да се лицитација за калдрмисање Чарацићеве, Краљевог трга и Узун-Миркове улице држи усмено а не офертално.

II

Председник износи одбору на решење акт господина Министра народне привреде, добивен преко управе вар. Београда о томе, да општина београдска од сада сваке године издржава потребан број пастува државних, кад су на станицама за време сезоне и да о своје трошку заједно са народом среза врачарског набави станични прибор и подигне коњарник за смештај пастува намењених вароши и срезу.

По прочитању тога акта АБр. 2061, одбор је после поименичног гласања са 19 гласова против 10 (2 нису гласали) решио,

да општина београдска не може чинити издатке на ове ствари с тога, што

коју је дознао из ухваћеног писма Оруркова — остави варваринско поље ноћу па се преко Јасике, Крушевца, Прокупља и Лесковца врати у Ниш. Пошто су сузбијени Турци на Морави, Орурк се крене преко Мораве, на Јовановац за Влашку. Уз пут освоји Књажевац са српском пратњом и преда га Србима.

За ово време Турци из Босне с почетка су се задовољили само голом претњом, доцније навале на Лозницу али их здружене војводе разбију и ослободу Лозницу од Турака. У бојевима на Дрини у то време први пут се јавља Милош Обреновић као војвода, одликујући се у борби с Турцима. Већа опасност с те стране загрози Србима кад крајем августа на 4 000 Турака навале понова с Дрине, па на више места стану нападати на Србе, који се храбро брањашу. На глас о томе, после битке варваринске, Кара-Ђорђе се пожури против Босанаца са већим делом војске и нешто Руса. После омањих сукоба 8. октобра, Кара-Ђорђе са Јаковом, поп-Луком и другим војводама у шанчевима на Дрини одсудно потуче Турке. Сам Кара-Ђорђе томе боју вели: „Није било друкчије но

смо се измешали, те се пуна два сахата клали ножевима. Ту изгубе много Турака и одсекосмо много турских глава; њих је три пут више но наших изгинуло; жешћега боја није никад било; наша је победа.“ За овим се Кађа-Ђорђе натури за Турцима, гонећи их и преко Дрине. Најзад по узајамном споразуму обвежу се и Срби и Турци, да неће прелазити Дрину.

Тако су Срби претурили и опасру 1810 годину. Они нису успели да постигну оне циљеве, које су истакли у почетку 1809 — да освоје Босну и с браћом Црногорцима оснују моћну државу — али је на крају ипак било успеха. Од видинског пашалука задобили су Крајину и Црну Реку и Кључ; од нишког *Алексинач* и *Вању*, од лесковачког *Параћин* и *Крушевца*; од новопазарског манастир Студеницу и од зворничког пашалука у Босни имали су *Адар* и *Рађевину*.

У ово време Србе је пекла друга недаћа, црв раздора изнутра је подгризавао снагу њихову; јер завађене противничке странке и у сред зевеке сабаља и рике тонова, нису могле да се стишају и уједи-

у буџету општинском није ништа предвиђено за исте и што у Београду има врло мали број привредника, који би се овим хтели користити.

III

Председник извештава одбор да су одборски повереници, изабрати у седници одборској од 28. Марта 1896. год. г.г. Вук. Ј. Петровић, Др. Мих. В. Вујић и Аврам Озеровић (Бранко Бошковић због послова није могао на састанак доћи) проучили понуду В. Хучингзона и ком. из Лондона за остварење општинског зајма, и да су поднели писмени извештај са својим мњењем о овој понуди.

По поновном прочитању понуде и тога мишљења, одбор је одлучио,

да се понуда В. Хучингзона и ком. из Лондона умножи и сваком одборнику преда на проучавање, па да се 1. априла 1896. год. држи ванредна одборска седница, у којој ће се искључиво о овој понуди решавати.

ВАНРЕДНИ САСТАНАК
1. Априла 1896 год.

Председавао председник г. Михаило М. Богђевић, присуствовали чланови суда: г. г. Мих. П. Живадиновић и Јов. Антонијевић, од одборника били: г. г. Др. Н. Х. Николић, Давид Були, М. Штрбић, Коста Петровић, Драг. Стаменковић, Д. С. Милутиновић, М. Милашиновић, Стеван П. Поповић, Др. В. М. Суботић, Никола Бошковић, Сава Ковачевић, Љуб. Марковић, Дим. Довијанић, Дим. Гавриловић, Др. Марко Николић, Голуб С. Јанић С. Ђ. Јорговић, Сава М. Цевајровић, Др. М. Поповић, Мих. Павловић, Ђорђе Димитријевић, Н. Антоновић, Дим. Милошевић, И. Кошлић, Мих. Ж. Маринковић, Мих. Марковић, Ј. Алкалај, Благоје Милошевић, Спасоје Илић, Дамњан Стојковић, Јосиф С. Јовановић, Свет. Н. Швабић, Влад. М. Ђорђевић, Михаило Михаиловић, Н. Спасић. Тих. Ј. Марковић.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 29. Марта 1896. год. и примљен је без измена.

II

Одборник г. Љуб. Марковић изјављује незадовољство против тога, што му није достављен препис понуде за зајам, као што је сваки други

њеним снагама да противстану заједничком противнику; већ су остављале једна другу на милост и немилост непријатељима, не хотећи у опасности притрчати једна другој у помоћ.

У самом почетку 1811. г. Младен и Југович успу да задобију Кара-Ђорђа за извесне промене, којима би уништили противнике. На скупштини која је била 1. јануара 1811. г. Кара-Ђорђе предложи и би усвојено: да се *устроји совјет* — на форму данашњег министарства — и *велики суд* за чисто судске ствари. По тој ствари скупштина донесе закон од 11 тачака. Да би од противника задобили Јакова, Миленка и Добрњца, који су били најупорнији, Кара-Ђорђе их постави за *поштителе*. Војводе начини зависним од себе; а по једанаестој тачци свако мора бити протеран из земље, ко на ово не пристане. Јакова Младен успе да склони, да се прими новог звања а Хајдук-Вељка задоби Кара-Ђорђе, и удешеном преваром посла га у Крајину. Само оста Добрњан и Миленко од противника, њима пристајаше Милош и С. Живковић; они сузбијени од Кара-Ђорђа и Младена, очекиваху

од г. г. одборника добио и као што и гласи одборско решење, па тражи, да се због овога казни деловој одбора.

Деловој одбора изјавио је, да је добио препис ове понуде сваки одборник, који није као члан комисије исту ствар проучавао, јер није имао времена да потребан број преписа понуде спреми, и да је то накнадно учињено у намери, да оној господи одборницима, који су ову ствар проучавали као одборски повереници; који су дакле били са истом потпуно упознати, разда препис понуде пред сам почетак седнице.

Жалилац одборник г. Љуб. Марковић није хтео да се овим објашњењем задовољи и тражио је, да се за ово нетачно извршење одборског решења казни деловој одбора. Одбор је препоручио

суду општинском да ствар извиди и према доказаној кривци казну изрекче.

III

Приступљено је претресу и решавању о понуди за зајам општински, коју су поднели В. Хучингзон и комп. из Лондона.

После подгачког претреса, у коме је узео удела већи број госпoде одборника, одбор је одлучио,

да се решавање ове ствари одложи за седницу, која се има сазвати за сутра, 2. априла о. г.

IV

Председник саопштава одбору, да сопственици имања на Теразијама, између улица Скопљанске и Маркове желе, да на ивици тротоара засаде дрвета. Одбор је решио,

да засађивање дрвета поред тротоара изврши сама општина онде, где суд општински нађе, да неће сметати саобраћају ни здравственим прописима. Сађење ово суд ће извршити о трошку дотичних сопственика.

ВАНРЕДНИ САСТАНАК 2. Априла 1896. год.

Председавао председник г. Михаило М. Богичевић, присуствовали чланови суда г. г. Мих. П. Живадиновић и Јов. Антонијевић, од одборника били г. г. Стеван П. Поповић, Борђе Димитријевић, Др. Н. Х. Николић, Спасоје

помоћ од Руса који у то време дођоше с њима у Београд. Али им се наде изјавише, јер кад се Кара-Борђе увери о привржености руског команданта *Вакс*, он позва Добрњаца и Миленка да заузму своја места, а кад ови то одрекну, он их протера из земље; заузео Пореч, који поседе Вујица Вулићевић.

У последњем часу *Сима Живковић* покуша да дигне буну на Младена у Београду али га Добрњац и Миленко не потпомогну и тако им ствар пропаде. У незадовољнике спадао је и *Милош Обреновић*, али њему као виђеном војводи Кара-Борђе опрости, и ако је имао у рукама писмо његово, којим опомиње Добрњаца да се држи, и да ће га он помоћи са 2 000 људи. Малих нереда поводом овога било је у пожаревачкој нахији. Добрњац и Миленко склоне се са Живковићем у Влашку а Кара-Борђе се утврди још више, учинив војводе зависним. У савету Младен је био све и сва. Овим трвењем војводи Србија је ипак највише изгубила, јер *источни крајеви* одласком Добрњаца и Миленка остану без искусних војсковођа; а одласком Јакова у Београд, крај према Дрини лишен је

Илић, Голуб С. Јанић, Драг. Стаменковић, Мих. Марковић, И. Козлић, Благоје Милошевић, Јосиф С. Јовановић, Давид Були, Сава Ковачевић, Дим. Гавриловић, Д. С. Милутиновић, Коста Петровић, Љуб. Марковић, Дим. Довијанић, А. Ђ. Кумануди, Мих. Павловић, Дим. Милојевић, Никола Бошковић. Др. Марко Николић, М. Милашиновић, Сава М. Цевајровић, С. Ђ. Јорговић, Јанаћ Константиновић, Др. М. Поповић Др. Војислав М. Суботић, Н. Антоновић, М. Михаиловић, Дамњан Стојковић, Влад. М. Борђевић, Н. Спасић, Свет. Н. Швабић. М. Штрбић, Ј. Алкалај.

I

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 1. Априла 1896. год. и примљен је без измена,

II

По прочитању протокола лицитације ГБр. 496. држане према одборском решењу од 21. марта о. г. ГБр. 419. за калдрмисање Чарапићеве, Краљевог трга и Узун-Миркове улице, одбор је решио,

да одборници: г. г. Љуб. Марковић, Иван Козлић и М. Милашиновић изаберу за ово калдрмисање најбољу понуду од оних што су на лицитацији поднете па да поднесу одбору у првој седници извештај.

III

По прочитању протокола лицитације ГБр. 483 држане за грађење шеталишта у кнез Милошевој улици од Лондона до Академије, на којој није било лицитаната и по прочитању накнадне понуде Јована Шелинга и Камила Пати за овај посао ГБр. 490, одбор је решио,

да се за израду овога посла држи друга усмена лицитација на коју да се позову и накнадни понуђачи.

IV

По прочитању протокола лицитација ГБр. 488 и 487 држаних за претрес калдрме у Поп-Лукиној и Старог телеграфа улици, на којој није било лицитаната, и по прочитању накнадне понуде Стевана Илића ГБр. 495 за израду оба ова посла, одбор је решио,

да се претрес калдрме у Поп-Лукиној и Старог Телеграфа улици уступи у израду Стевану Илићу према поднетом плану, предрачуна и његовој понуди која је јев-

тинија од предрачуна са шеснаест и по од сто.

V

Продужено је решавање о понуди В. Хучингзона и комп. из Лондона за зајам општински.

После дуже дебате, неколико госпoде одборника захтевало је, да се решавање продужи до сутра, пошто је предмет врло важан и да би га требало свестраније претрести; пошто је било одборника овоме противних то је одбор после поименичног гласања са 22 гласа против 15 (један није гласао) решио, да се одмах стави на гласање понуда В. Хучингзона и комп., с тим, да се у записник забележи, како је који од госпoде одборника гласао.

Услед овога председник је ставио овако питање: Ко је за то, да се понуда В. Хучингзона и комп. из Лондона оваква, каква је поднесена прими, гласаће „за“ а ко је томе противан гласаће „против“.

За понуду гласали су г. г. Јов. Антонијевић члан суда, Стеван П. Поповић, Давид Були, Сава Ковачевић, Дим. Довијанић, Мих. Павловић, Дим. Милојевић, Др. Марко Николић, Милан Милашиновић, С. Ђ. Јорговић, Јанаћ Константиновић, Н. Антоновић, Дамњан Стојковић, Михаило Штрбић, одборници и председник општине г. Михаило М. Богичевић.

Против понуде гласали су: г. г. Мих. П. Живадиновић члан суда, Борђе Димитријевић, Др. Н. Х. Николић, Спасоје Илић, Голуб С. Јанић, Драгутин Стаменковић, И. Козлић, Благоје Милошевић, Јосиф С. Јовановић, Дим. Гавриловић, Д. С. Милутиновић, Коста Петровић, Љуб. Марковић, А. Ђ. Кумануди, Никола Бошковић, Сава М. Цевајровић, Др. М. Поповић, Др. Војислав М. Суботић, Михаило Михаиловић, Влад. М. Борђевић, Н. Спасић, Свет. Н. Швабић и Јаков Алкалај одборници.

Одборник г. Миленко Марковић није гласао, јер је отишао раније из седнице.

Према овоме, одбор је са 23 гласа против 15 (један није гласао) решио,

да се понуда В. Хучингзона и комп. из Лондона од 28. марта (9. априла) и 29. марта (10. априла) 1896. год. АБр. 2378, за остварење зајма општине београдске од 10 милиона динара, оваква како је сада поднесена, — одбаца.

највиђенијег војводе који је тај крај бранио још од првих дана устанка. Са пуком руским, који беше свечано примљен при доласку у Београд, дошао је *Недоба* на место Родофиникина и митрополит Лентије стари сплеткарош. Недобу су трпили у Београду а Леонтија Кара-Борђе уклони у Крагујевац да му не би сметао.

Као и прошлих година тако се и ове ратовало с Турцима, али не са онаком жестином као раније. Турци из Босне, који беху преко Дрине прешли у Србију, најзад после више сукоба буду крајем октобра сасвим претерани преко Дрине. На источној страни гроф Орурк у друштву са Србима успешно се борио са Турцима око Видина. Важнији су бојеви које је Кара-Борђе имао са Хуршид-пашом. Крајем јула 1811. Кара-Борђе са 4 000 људи, 8 топова и 1 500 Руса под Полтурецким упути се *Делиграду* противу Хуршида. У августу Хуршид се крене из Ниша па са 8 000 људи одпоче палити и пљачкати у околини Грамаде, и ту се сукоби са српском војском из Бање и нешто Руса из Делиграда. После неодлучне борбе Хуршид се поврати Нишу

извесно због напредовања Кара-Борђа. За овим се Кара-Борђе с Младеном упути на Ниш, освојивши пре тога (10 окт.) *Алексинач*, за време опсађивања Ниша Хуршид понуди Кара-Борђу да углаве мир. Овај пристаде на примирје и одступи Алексиначу и Делиграду.

У то време генерал *Кутузов* у одсудном боју код Рушчука зада Турцима јак удар, да су одмах морали одпочети преговоре о миру. Кутузов то једва дочека, пожуривши се да склопи мир и обезбеди се од Турака како би се могао повући у Русију, јер се Наполеон I у велико спремаше на рат против Русије. Кара-Борђе вративши се у Београд, јави Кутузову за понуде мира које му је порта, по наговору Француза, понудила преко Хуршид-паше. У тој понуди за мир обећаваху Кара-Борђу кнештво над целом Србијом, да порез одсеком плаћају и да уживају права која има Влашка и Молдавија; а да за мир јамчи сам Наполеон; овоме додаду захтев да војску босанску пропусте на Дунав. Ове понуде Кара-Борђе, по савету руском, одби са изговором, да ће Срби пристати како цареви

ОПШТИНСКИ ПОСЛОВИ

Панађури. У вароши Зајечару држаће се тродневни панађур 1., 2. и 3. Маја о. г. а у Јагодини 2., 3. и 4. Маја о. г. На ова панађура продаваће се сви овоземаљски производи предвиђени законом о панађурима.

ОБЈАВА

Према члану 18-том правила о водоводу, одређену таксу за воду дужан је сваки сопственик зграде плаћати за сваки месец у напред, и то сваког првог дана у месецу.

Управа водовода од сада придржаваће се најстрожије ових правила и употребиће све законске мере противу оних, који према истим правилима не буду уредно плаћали одређену таксу за воду за сваки месец унапред.

Из канцеларије Управе водовода београдског, 11. Марта 1896. год. ВБр. 842.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство :

- а) За чишћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове 0:20 д.
- б) За незидан шпархерд 0:20 д.
- в) За узидан 0:40 д.
- г) За велики узидан шпархерд у гостионици 0:50 д.
- д) За чишћење димњака од два спрата 0:20 д.
- ђ) За чишћење простог димњака 0:10 д.
- е) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима 0:10 д.
- ж) За чишћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи 0:20 д.
- з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове 0:75 д.

II. Гробарина:

- а) Гроб за децу 7— д.
- б) Гроб за одрасле 12— д.
- в) Мала гробница 555:52 д.
- г) Велика гробница III реда 998:93 д.
- д) Велика гробница II реда 1099:93 д.
- е) Велика гробница I реда 1684:57 д.

III. Пражњење помијара и нужника:

- а) Од кубног метра 7:00 д.
- б) Од акова 0:35 д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРЕНО НА ОПШТИНСКОМ КАНТАРУ Од 12. априла до 19. априла 1896. г.

КЕЛОГРАМА	НАИМЕНОВАЊЕ	ЦЕНА			
		највећа		најмања	
		дин	пр.	дин	пр.
2262	Арпаџика	10	—	8	—
237	Брашна кукурузна	11	—	10	—
1004	Вина бела (од лит.)	—	70	—	50
2600	Вина црна (од лит.)	—	70	—	50
680	Волова	45	—	40	—
456	Вуне не пране	140	—	135	—
2005	Говеђине	90	—	85	—
2370	Јабука	40	—	25	—
31929	Јечма	9	50	9	—
	Кајмака	—	—	—	—
14555	Кожа јагњећих	—	—	—	—
	Коре брезове	—	—	—	—
80030	Креча	3	60	3	20
14331	Кромпира	10	—	8	—
	Кудеље	—	—	—	—
15992	Кукуруза	8	—	7	50
1450	Лоја нетопљеног	65	—	60	—
117	Лука бела	35	—	30	—
5596	Лука црна	12	—	9	—
2196	Масти	100	—	90	—
	Меда	—	—	—	—
28709	Овса	11	20	11	—
	Ораја	—	—	—	—
1922	Пасуља	23	—	22	—
361805	Пшенице	11	80	11	50
741	Ражи	9	50	9	—
150	Ракије ком. (од лит.)	—	70	—	60
10970	Ракије ком. мек. "	—	60	—	50
3210	Ракије шљ. љуте "	1	—	—	90
24403	Ракије шљ. мек. "	—	45	—	35
48197	Свиња дебелих	55	—	50	—
	Свиња средњих	—	—	—	—
94550	Сена	5	—	4	—
3622	Сира	60	—	40	—
6770	Сламе	3	—	2	—
2405	Угљена дрвеног	7	—	5	—
146	Шпшарке	11	—	10	—
1868	Шљива сувих	28	—	26	—
1485	Јаја	—	—	—	—
321	Мухари семе	—	—	—	—
1402	Раз ситнице	—	—	—	—

ПУТНИЧКИ САОБРАЋАЈ ВАРОШИ БЕОГРАДА

У седмици од 10. Априла 1896. год. до 18. Априла 1896. год. допутовало 809. путника — одпутовало 595. путника.

Постојбина приспелих путника :																
ПОСЛА		Из Србије	Аустро-Угарске	Бесне и Херцегов.	Црно-Горе	Грчке	Турске	Бугарске	Румуније	Русије	Германије	Француске	Италије	Велике Британије	Осталих Европ. држава	Ван Европе
МУШКИХ	ЖЕНСКИХ															
769	40	644	92	2	3	—	25	7	2	4	11	4	8	2	5	—
Занимање путника :																
Тежаци и економи	Занатлије	Трговци	Чиновници и писари	Војска	Ученици	Индустријалци	Гостионичари	Шлекутанги и пиљари	Радењаци	Надничари	Слуге и келнери	Пролетаријат	Допутовали :		Разлика :	
29	82	450	148	8	15	16	20	6	21	—	25	—	705	154	+214	—

19. Априла 1896. год.

Из статистичног одељења општ. вар. Београда.

руски и турски уговоре и мир закључе. На скупштини пак изберу посланике, које у децембру пошљу у Петроград да се код цара заузму за Србе.

Ако погледамо на ствари које се у Србији збише у овој (1811) години видићемо, да је *јануарским уставом* скрхана моћ војвода, а сва власт централисана у војду и совету, у коме су седели највиђенији људи. Али је у исто време земља лишена популарних људи, а и старог чврстог јединства није било више као пре тога.

У читавом низу бурних ратних година 1812. је година мира, и сем малих чаркања на Дрини, протекла је у самим преговарањима о миру. Посланици српски у Петрограду буду од цара Александра I уверени, да он неће пре мир закључити, док Порта не призна независност Срба. А Кара-Ђорђа и попчитеље обдари орденима. Како се Наполеон I већ кретао с огромном војском на Русију то Куту-

зов у Букурешту 16. маја 1812. закључи с портом *Букурешки мир* по коме је (8. тачка) Порта имала да дозволи Србима независну унутарњу управу; да одреди цифру данка који ће скупљати сами Срби; а све ово да уради у *договору* с народом српским. Уз то им је праштала Порта за све што се до сад догодило а унутарње уређење да буде као на артипелагу грчком, где сем кадија и муселима није било Турака. Али одредба ове тачке по којој је Порта имала да *поседне сва утврђена места, као и да се доцније подигнута утврђења пониште* — погодила је у срце Србију; јер што се једном руком давало једним делом одредаба ове 8. тачке уговора, то се другим делом другом руком узимало; а тамне одредбе и противуречности дале су места сасвим противном разумевању ове тачке уговора, како од стране Срба тако и од Турака, те се најзад отуда роди црна и прецрна 1813. година. Кара-Ђорђе прокламацијом од 21. јула објави ове одредбе мира; а затим

сазва у Враћешници скупштину те изберу посланике да с Турцима углаве погодбе на основу букурешког мира.

Ну спољне прилике у брзо су се јако измениле. Руси се сви повуку с Дунава и из Србије, да се бране од Наполеона I који у јуну са 600 000 људи од 20 разних језика пређе р. Њемен и нападе на Русију. Порта користећи се овом недаћом руском смакне уговораче букурешког мира и журно се спремаше да у даном моменту нападне на Србе и учини крај са бунтовним Србима. Српским посланицима, који бежу отишли да уговарају с Турцима нови везир, познати нам Хуршид-паша, изјави без околишења, да не намерава закључити мир са Србима, већ да они положе оружје и покоре се условима букур. мира; и упути их на комисију у Нишу да ту ствар уреде. Челеби-ефендија у Нишу одговори им у истом смислу.

(Наставиће се)

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГА СУДА